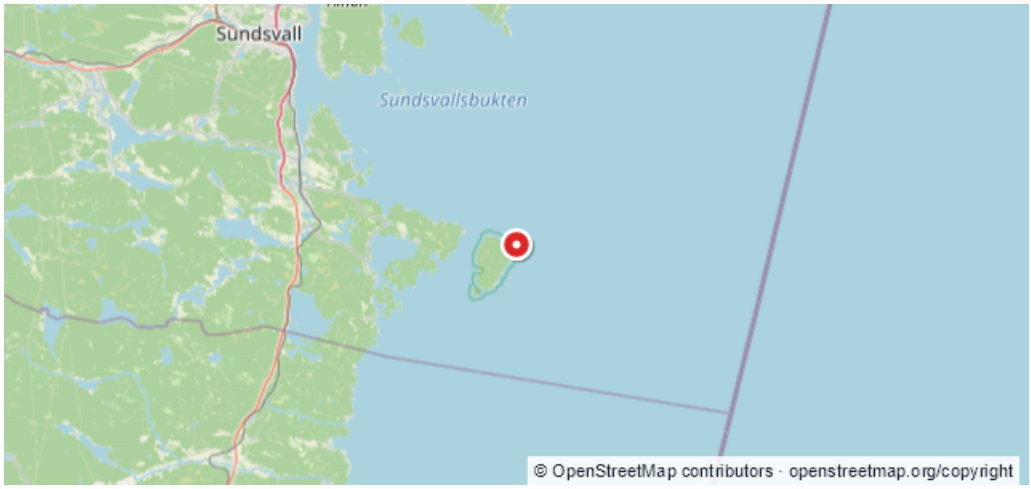
Tempair, Sundsvall

ID: 6313 · Bekræftet position
www.vragguiden.dk/vrag/6313

Position & Dybde

WGS84	
62:13,349N 17:44,921E	
ED50	
62:13,366N 17:44,998E	

Dybde (top)	Dybde (bund)
Ukendt	**Ukendt**
Stævnretning	Afstand til kyst
Ukendt	**0,3 km**

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1934:540 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 21-08-2026 **Kildens position (WGS84):** 62:13,349N 17:44,921E **Område:** Sundsvall, Västernorrland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/65ae5c4a-2a08-4c66-889e-ede870d52514) ### Dansk sammendrag Den norske damper Temeraire, også registreret som Tempair, var mandag den 20. september 1926 på sin jomfrurejse fra Gävle til Sundsvall-distriktet, hvor lasten skulle suppleres. Ombord var 600 ton papir, 200 ton papirmasse og 200 standards trævarer, og skibet var bestemt for Australien. I tæt tåge grundstødte det ved firetiden om morgenen med stor kraft på Revhällan nær Bremön. Skibet sad hårdt fast, maskinrummet og lastrum nr. 3 blev vandfyldt, og det kunne ikke komme fri ved egen kraft. Kraftig dønning gjorde situationen yderst farlig. Bjærgningsdamperen Poseidon blev tilkaldt fra Holmsund, mens slæbebådene Hjälparen, Oaxen V og Laine afgik fra Sundsvall og forgæves forsøgte at trække damperen af grunden. Om eftermiddagen mislykkedes også Poseidons forsøg. Senere blæste en sydøstlig vind op, og arbejdet måtte begrænses til at hindre skibet i at hugge og slingre for voldsomt på grunden. Besætningen forlod skibet, som havde fået betydelig slagside. Losning af lasten blev overvejet, men vurderet som for risikabelt i vejret. Efter en nat med svær sø blev situationen anset for håbløs. Grunden var trængt ind i maskinrummet og havde ødelagt maskineriet, og fordi klippen blev beskrevet som en "alpetop", var der stor fare for, at skibet ville brække over. Flere forsøg på at få det fri, blandt andet ved at sprænge dele af grunden væk, mislykkedes, og den 8. november brækkede Temeraire i to. Alt løst på dækket, maskineriet og andet blev skrottet, mens skibet endnu stod på grunden. Efter at det var sunket, bjærgede skrotfirmaet Blom dele af vraget. Under krigen bjærgede Nyhamn i Härnösand yderligere dele, blandt andet ti metalbeklædte propelleraksler på hver 5 ton og to på hver 9 ton. Under dette arbejde omkom dykkeren Wiström fra Sellings dykarfirma i Sundsvall. Fartøjet var bygget af jern eller stål og målte 6.465 bruttoregisterton. Det er oplyst, at enkelte vragrester stadig findes på stedet, men lokationen er ikke

fysisk undersøgt. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Förlisningsplats för ångaren Tempair. Fartyget har bärgats med en del vrakrester ska enligt uppgift finnas på platsen. Se vidare fliken "Tradition" **Alternative navne:** - TEMERAIRE **Orientering:** Bottenhavet, Revhällan **Placering:** Under vand **Tradition:** Händelseförlopp: Måndagen den 20 september 1926 befann sig den norska ångaren Temeraire på resa från Gävle till Sundsvallsdistriktet för komplettering av sin last som bestod av 600 ton papper, 200 ton massa och 200 standarts trävaror. Fartyget var ute på sin jungfruresa och var destinerad Australien. Vid tillfället rådde tjocka i Sundsvallsdistriktet. Vid fyratiden på morgonen gick fartyget på grund vid Revhällan i närheten av Bremön. Grundstörningen skedde med stor kraft och fartyget stod hårt på grundet. Både maskin- och treans lastrum vattenfylldes och det var helt omöjligt för fartyget att med egen maskin ta sig av grundet. Det rådde kraftig dyning och fartygets belägenhet ansågs vara synnerligen riskabel. Assistans begärdes från bärgningsångaren Poseidon som var stationerad i Holmsund. Hon avgick omgående efter tillkallandet till olycksplatsen dit hon anlände på eftermiddagen samma dag. Redan på morgonen hade bogserbåtarna Hjälparen, Oaxen V och Laine utgått från Sundsvall för att med förenade krafter försöka dra ångaren av grundet. Försöket misslyckades doch och man fick istället inrikta sig på att försöka undvika att fartyget högg för hårt på grundet. På eftermiddagen försökte Poseidon att dra av fartyget men misslyckades. Senare på kvällen försämrades vädret då sydostlig vind blåste upp och även Poseidon fick inskränka sitt arbete till att håll fartyget från alltför våldsamma slingringar. Vid denna tid lämnade även besättningen fartyget. Den allmänna meningen inom sjöfartskretsar var att det var omöjligt att rädda fartyget som nu hade erhållit en avsevärd slagsida. Försök att lossa lasten diskuterades under dagen, men ansågs alltför riskabelt under rådande väderlek. Den andra dagen på grundet betraktades läget som hopplöst. Under natten hade svår sjögång rått. Fartygets maskiner hade förstörts genom att grundet hade trängt in i maskinrummet. De två bärgningsångaran hade inte kunnat assistera under dagen utan hade legat kvar avvaktande. Genom att grundet liknar en "alptopp" var risken mycket stor att fartyget skulle brytas av. Temeraire var helt enkelt fastlåst på grundet. Man gjorde ett flertal försök att få loss fartyget, bl a genom att spränga bort grundet på vilket fartyget vilade. Den 8 november bröts fartyget itu. Bärgningar: Allt löst på däck, maskiner m m skrotades medan fartyget stod på grund. Sedan fartyget sjunkit bärgades en skrotfirma Blom delar av vraket. Under kriget bärgade Nyhamn i Härnösand en del av vad som fanns kvar av Temeraire, bl a propelleraxlar, som bestod av 10 st 5 tons och 2 st 9 tons metallklädda sådana. Vid detta arbete omkom en dykare Wiström från Sellings dykarfirma i Sundsvall. Historik: signalbokstäver LGHS, brt 6465 S-foto 2533 Status: en del vrakrester kvar **Antikvarisk vurdering:** Ingen antikvarisk bedömning **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Oplysning om et muligt fund; lokationen er ikke bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Material: Järn/stål **Skriftlige kilder:** - Skeppslista: Lloyds register of Shipping 1926-27 - Litteraturhänvisning: Händel S. 1990 Ett norskt fartygsöde, Lubrikatorn, nr 2 - Vår Flotta, årg 1926, sid 132. - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - Foto S-2533 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 524:055 **Publiceret:** 08-03-2023 **Senest ændret:** 08-03-2023 **Registreringsgrundlag:** Annat underlag **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargin:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 10 m

Sidst rettet af: twm Dato: 21-08-2026